

Rolnummer : 66
Arrest nr. 61 van 9 juni 1988

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Charleroi, (10de correctionele kamer), bij vonnis van 11 maart 1987 in zake van Marius LESCALIER en het openbaar Ministerie t/ Marthe FITVOYE.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters E. GUTT en J. DELVA,
en de rechters M. MELCHIOR, D. ANDRE, J. WATHELET, K. BLANCKAERT
en L.P. SUETENS,

bijgestaan door de griffier H. VAN DER ZWALMEN,
onder voorzitterschap van voorzitter E. GUTT,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. ONDERWERP

Bij haar voormeld vonnis van 11 maart 1987 heeft de 10de kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Charleroi, zitting houdende in correctionele zaken, volgende prejudiciële vraag aan het Hof gesteld :

"Bestaat er een conflict tussen artikel 1 van het decreet van de Waalse Gewestraad van 18 juli 1985, dat in de jachtwet van 28 februari 1882 een artikel 37 invoegt, en artikel 28 van die wet" ?

Bij beschikking tot ingereedheidverklaring van onderhavige zaak van 17 maart 1988 heeft het Hof de vraag geherformuleerd als volgt :

"Schendt artikel 1 van het decreet van 18 juli 1985 van het Waalse Gewest "modifiant pour la Région wallonne la loi sur la chasse du 28 février 1882" (tot wijziging voor het Waalse Gewest van de jachtwet van 28 februari 1882) de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de respectieve bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten ?" :

II. DE FEITEN EN DE VOORGAANDE RECHTSPLEGING

Op 24 november 1985 wordt Marthe FITVOYE door de beëdigde boswachter van de voor de correctionele rechtbank te Charleroi rechtstreeks dagende verzoeker, Marius LESCALIER, verrast terwijl ze uit het bos komt waarop verzoeker het jachtrecht heeft. Zo wordt de gedaagde partij geacht een overtreding te begaan van artikel 4 van de jachtwet van 28 februari 1882. Het strafdossier werd door de Procureur des Konings evenwel "geseponeerd". Verzoeker gaat dan over tot een rechtstreekse dagvaarding, waarvan gedaagde de niet-ontvankelijkheid aanvoert uit hoofde van verjaring, conform artikel 28 van de wet van 28 februari 1882 en artikel 25 van het Wetboek van Strafvordering. De rechtstreeks dagende laat van zijn kant gelden dat de vordering niet is

verjaard, conform het bij artikel 1 van het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 in de wet van 28 februari 1882 ingevoegde artikel 37. Dat artikel voorziet immers in een verjaringstermijn van één jaar te rekenen vanaf de dag waarop de overtreding is begaan, terwijl artikel 28 van de door verzoeker aangevoerde wet die termijn op drie maanden stelt.

In het vonnis constateert de correctionele rechtbank te Charleroi dat het decreet van het Waalse Gewest de verjaringsvoorschriften van de wet van 1882 wijzigt, maar de wet niet opheft. In dat verband, vervolgt de rechtbank, lijken die twee voorschriften in tegenspraak met elkaar. Vandaar de beslissing de zaak te schorsen en aan het Hof de voormelde vraag te stellen.

III. DE RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De prejudiciële vraag is bij het Hof aanhangig gemaakt door overzending van een expeditie van voormelde verwijzingsbeslissing die op 3 november 1987 ter griffie is ontvangen. Bij beschikking van dezelfde datum heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 46, § 1, 48 en 49 van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof.

Het bij artikel 58 van de organieke wet van 28 juni 1983 voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 21 november 1987.

Met toepassing van de artikelen 60 en 113 van voormelde organieke wet zijn de kennisgevingen van de verwijzingsbeslissing gedaan bij aangetekende brieven ter post afgegeven op 24 november 1987 en aan de geadresseerden bezorgd op 25 november 1987.

Met toepassing van artikel 1 van de richtlijn van het Hof van 15 december 1987 (B.S. 29 december 1987) is het feit dat ter zake geen memorie is ingediend, ter kennis gesteld van de personen en overheden vermeld in artikel 69 van de organieke wet van 28 juni 1983, bij aangetekende brieven ter post afgegeven op 6 januari 1988 en aan de geadresseerden bezorgd op 7 januari 1988.

De Waalse Gewestexecutieve heeft een conclusie op 25 januari 1988 neergelegd.

Conform artikel 3, d, van de richtlijn van het Hof van 15 december 1987 is van die conclusie kennis gegeven bij aangetekende brieven ter post afgegeven op 1 februari 1988 en aan de geadresseerden bezorgd op 2 en 3 februari 1988.

Bij beschikking van 15 maart 1988 heeft de voorzitter in functie rechter J. WATHELET aangewezen als lid van de zetel ter vervanging van rechter I. PETRY die verhinderd was te zetelen.

Bij beschikking van 17 maart 1988 heeft het Hof

- beslist dat de prejudiciële vraag zoals hoger vermeld (sub 1) dient te worden gelezen;
- de zaak in gereedheid verklaard en de zitting op 21 april 1988 vastgesteld.

Van die beschikking is aan de partijen kennis gegeven en zij zijn evenals de advocaat van de Waalse Gewestexecutieve, van de datum van de terechtzitting in kennis gesteld bij aangetekende brieven ter post afgegeven op 18 maart 1988 en aan de geadresseerden bezorgd op 21 maart 1988.

Bij beschikking van 24 maart 1988 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest dient gewezen te

worden, tot 3 november 1988 verlengd.

Ter terechtzitting van 21 april 1988 :

- is verschenen :

Mr. F. HAUMONT, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Waalse Gewestexecutieve, Kunstlaan 13-14, te 1040 Brussel

- hebben de rechters D. ANDRE en L.P. SUETENS verslag uitgebracht

- is voormelde advocaat gehoord

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 52 en volgende van de organieke wet van 28 juni 1983, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Arbitragehof.

IV. IN RECHTE

A. Alleen de Waalse Gewestexecutieve heeft in deze zaak een conclusie neergelegd.

Op 30 december 1987 heeft de Waalse Gewestexecutieve aan het Hof een "memorie" geadresseerd. In een brief van 21 januari 1988 heeft de Executieve, na te hebben geconstateerd dat de termijn voor het indienen van een memorie afgelopen is en dat alleen nog conclusie kan worden genomen, aan het Hof gevraagd de verzonden memorie als nietig te beschouwen en door de op 21 januari 1988 genomen conclusie te vervangen. Aldus wordt die conclusie neergelegd binnen de termijn die bij artikel 3, b, van de door het Hof op 15 december 1987 aangenomen richtlijn wordt voorgeschreven.

In haar conclusie preciseert de Executieve de omstandigheden die er het Waalse Gewest toe hebben gebracht, bij decreet van 18 juli 1985 de bij de jachtwet van 28 februari 1882 voorgeschreven verjaringstermijn van drie maanden te wijzigen.

De Executieve wijst er vervolgens op dat het Hof de vraag naar de bevoegdheid van het Waalse Gewest en wat te doen met artikel 28 van de wet van 28 februari 1882 in de onder de rolnummers 40 en 44 ingeschreven zaken reeds heeft beantwoord. Bij arrest van 3 december 1987 heeft het Hof immers voor recht gezegd dat het decreet van 18 juli 1985 geen regels schond die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de respectieve bevoegdheid van de Staat en de Gewesten en heeft het geconstateerd dat de tweede moeilijkheid ophield te bestaan gezien de opheffing, voor het Waalse Gewest, van artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1882.

Ten aanzien van de normatieve bepalingen in het geding

B.1. Zowel krachtens de artikelen 28, 22 en 23 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, als krachtens de artikelen 25, eerste lid en 21, eerste lid, van die wet, gewijzigd door de wet van 30 mei 1961, zijn de bepalingen met betrekking tot de verjaring van de strafvordering, die de verjaringstermijn respectievelijk op drie jaar

of op zes maanden stellen voor misdrijven die een wanbedrijf of een overtreding uitmaken, toepasselijk op de verjaring van de strafvordering betreffende de misdrijven door bijzondere wetten omschreven voor zover die wetten niet anders bepalen.

Artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1882 heeft in een dergelijke afwijking voorzien door te bepalen dat "elke rechtsvordering wegens één van de misdrijven bij deze wet omschreven, verjaart door verloop van drie maanden, te rekenen van de dag waarop het misdrijf gepleegd is". Het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 heeft eveneens in een afwijking voorzien door in de wet van 28 februari 1882, onder het opschrift "Bepalingen eigen aan het Waalse Gewest", een artikel 37 in te voegen dat luidt als volgt : "Elke vordering betreffende één van de bij de wet bepaalde overtredingen vervalt na verloop van één jaar, te rekenen van de dag waarop de overtreding is gepleegd".

Zoals de verwijzende rechter heeft geconstateerd, bevat de jachtwet derhalve twee bepalingen die voor de door die wet omschreven misdrijven verschillende termijnen voorschrijven met betrekking tot de verjaring van de strafvordering.

Ten aanzien van de prejudiciële vraag

B.2.1. Artikel 107quater, tweede lid, van de Grondwet bepaalt dat de wet, aangenomen met de bijzondere meerderheden die in het derde lid zijn vastgesteld, aan de Gewestraden de bevoegdheid toekent om de aangelegenheden te regelen die zij aangeeft, en dit binnen de omschrijving en op de wijze die zij bepaalt.

Ter uitvoering van die bepaling heeft artikel 6, § 1, III, 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, aan de Gewesten de bevoegdheid toegekend om de aangelegenheid van de jacht te regelen, met uitzondering van onder meer de vervaardiging van, de handel in, en het bezit van jachtwapens.

Krachtens artikel 11 van de bijzondere wet, omvat de bevoegdheid van de Gewestelijke decreetgever het strafbaar stellen van de inbreuken op de door hem uitgevaardigde bepalingen.

De bijzondere wet heeft aldus aan de decreetgever een strafrechtelijke bevoegdheid toegewezen die, per definitie, niet kan worden uitgeoefend dan wegens verstoring van de sociale orde.

Door de niet-naleving van een bepaling, die hij aanneemt, strafbaar te stellen, geeft de wetgever te kennen dat die niet-naleving de openbare orde verstoort.

B.2.2. Doordat hij aldus, krachtens en binnen de perken van artikel 11 van de bijzondere wet, een verstoring van de openbare orde strafbaar kan stellen, wordt de decreetgever ertoe gebracht de duur van de periode te beoordelen en te bepalen, tijdens welke zulk een verstoring dient te worden betiteld, en bijgevolg ook het tijdstip vanaf hetwelk de vervolging van het misdrijf niet langer is verantwoord. Immers, de bevoegdheid om een verstoring van de sociale orde strafbaar te stellen impliceert uit zichzelf de bevoegdheid om de duur te bepalen tijdens welke de aantasting van de openbare orde het op gang brengen van de openbare vordering verantwoordt.

Door de verjaringstermijn van de strafvordering, die betrekking heeft op een misdrijf dat hij invoert, te regelen, bepaalt de decreetgever, op grond van de machtiging geregeld door artikel 11 van de bijzondere wet, een aspect van de "gevallen die de wet bepaalt" in de zin van artikel 7 van de

Grondwet, waarin strafvervolgingen kunnen worden ingesteld. Zodoende regelt de decreetgever niet de vorm van de vervolgingen in de zin van diezelfde bepaling, evenmin als hij wetgevend optreedt met betrekking tot de straffen die gesteld zijn op de misdrijven waarvan hij de beteugeling beoogt.

Het decreet heeft aldus voor het Waalse Gewest de bepalingen van artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1882 impliciet opgeheven, behalve in de mate die is aangegeven in het tweede lid van het nieuwe artikel 37.

Uit de voorafgaande overwegingen volgt dat de decreetgever zijn bevoegdheid niet heeft overschreden door voor het Waalse Gewest te bepalen dat de misdrijven tegen de jachtwet verjaard zijn door verloop van een termijn van één jaar.

Artikel 1 van het decreet van 18 juli 1985 houdt bijgevolg geen schending in van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

zegt voor recht dat artikel 1 van het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 "modifiant, pour la Région wallonne, la loi du 28 février 1882 sur la chasse" (tot wijziging voor het Waalse Gewest van de jachtwet van 28 februari 1882) (Belgisch Staatsblad van 10 oktober 1985) geen schending inhoudt van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten.

Aldus uitgesproken in het Frans en in het Nederlands, conform artikel 55 van de organieke wet van 28 juni 1983, ter openbare terechtzitting van 9 juni 1988.

De griffier,

H. VAN DER ZWALMEN

De voorzitter,

E. GUTT